

Miskolci Egyetem
Gazdaságtudományi Kar
Marketing és Turizmus Intézet

Záródolgozat

Miskolc egészségturizmusának kialakulása,
fejlődése és fejlesztési lehetőségei

Simon Ágnes Gabriella

2019

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	4
2. Az egészségturizmus, mint turisztikai termék.....	5
2.1. Az egészségturizmus fogalma	5
2.2. Az egészségturizmus területei	5
2.2.1. Wellness turizmus	7
2.2.2. Gyógyturizmus.....	7
2.2.3. Medical turizmus.....	8
3. A hazai egészségturizmus.....	10
3.1. Magyarország egészségturizmusának történeti áttekintése	10
3.2. Ásvány- és gyógyvizeink keletkezése	12
3.3. Gyógyvizeink összetétele	14
3.4. Gyógyvizeink hatásai.....	17
3.5. Gyógykezelések	18
3.6. Az egészségturizmus kereslete és kínálata Magyarországon	22
4. Miskolc bemutatása	24
4.1. Miskolc számokban	25
5. Egészségturisztikai létesítmények bemutatása Miskolcon	29
5.1. Fürdők.....	29
5.1.1. Miskolctapolcai Barlangfürdő.....	29
5.1.2. Miskolctapolcai Strandfürdő	34
5.1.3. Selyemréti Strandfürdő	36
5.2. Klimatikus gyógyhely.....	37
5.2.1. Lillafüred – István-barlang.....	37
5.3. Klinikák	39

5.3.1. Erzsébet Fürdő Gyógyászati és Szűrőcentrum.....	39
6. Fejlesztések, javaslatok	40
7. Összefoglalás	44
Irodalomjegyzék	45
Internetes források	46

1. Bevezetés

A turizmus napjainkban egy jelentős ágazattá nőtte ki magát nem csak hazánkban, hanem az egész világon is. Ezen belül az egészségturizmus mondható az egyik legdinamikusabban fejlődő turisztikai szegmensnek Magyarországon az elmúlt évtizedekben. Ehhez hozzájárult az is, hogy a mai felgyorsult, stresszel teli világban az embereknek alig van idejük magukkal foglalkozni, beletemetkeznek munkájukba, így egyre nő az igény az egészségturisztikai létesítményekben való feltöltődésre, kikapcsolódásra, regenerálódásra, valamint az egészségtudatos életmód is felértékelődött ezáltal.

Az egészségturizmus számomra egy nagyon érdekes ágazata a turizmusnak, ezért is választottam ezt a záródolgozatom témájaként. Úgy gondolom számos érdekes kutatást lehet elvégezni ebben a témában. Záródolgozatomban egy átfogó képet szeretnék adni az egészségturizmusról, azon belül Magyarország egészségturizmusáról is, mert fontosnak tartom azt, hogy az emberek felismerjék, hogy ennek mekkora jelentősége is van az életünkben. Dolgozatom megírásának másik célja, hogy bemutassam Miskolc egészségturizmusát. Szeretném konkrét létesítményeken keresztül is felvázolni, illetve ismertetni ezt az ágazatot. A fő hangsúlyt a Miskolctapolcai Barlangfürdő bemutatására szeretném helyezni.

Az egészségturizmuson belül az egyik legfelkapottabb ág a gyógyturizmus, emellett azonban az utóbbi időben újabb ágak is elkezdtek felütni a fejüket: ilyen például a spa-, a wellness- vagy a medical turizmus. Ezeket az ágazatokat is ismertetni fogom a dolgozatban. Áttekintjük majd Magyarország egészségturizmusát is, az ásvány és gyógyvizek keletkezését, összetételét és pozitív hatásait is. Majd miután megismertük az ásvány- és gyógyvizeket, áttérünk Miskolcra. Ebben a részben információkat kaphatunk a városról, turizmusáról, attrakcióiról, kiemelten foglalkozom majd a Miskolctapolcai Barlangfürdővel, érintjük majd Lillafüredet, mint klimatikus gyógyhelyet, de szó esik majd az Erzsébet Fürdőről is, mint egészségturisztikai létesítmény. Fontosnak tartom Miskolc fejlesztési lehetőségeit is felvázolni, leginkább a Barlangfürdőre összpontosítva, majd a dolgozatom lezárásaképpen összefoglalom az abban leírtakat.

2. Az egészségturizmus, mint turisztikai termék

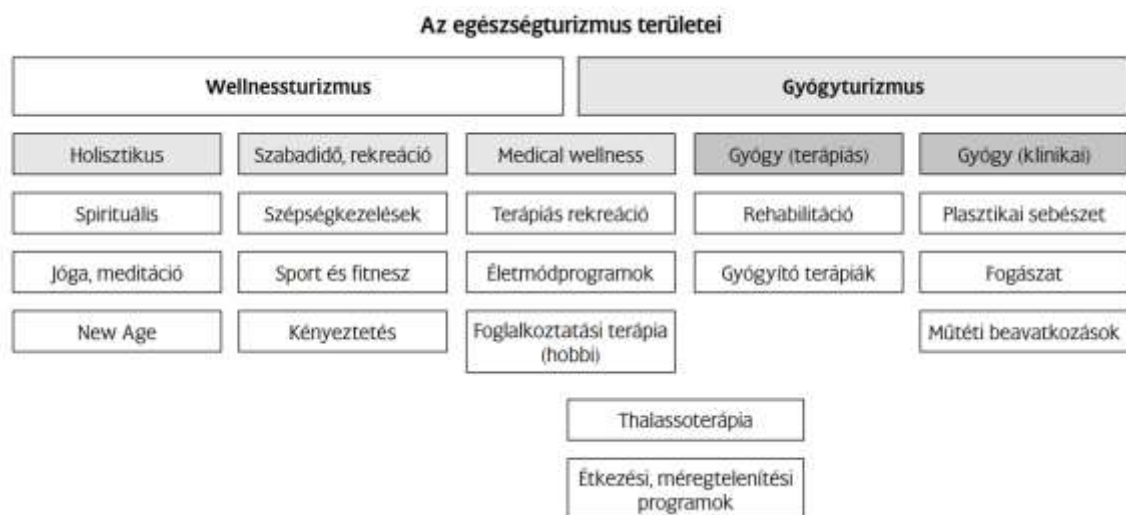
2.1. Az egészségturizmus fogalma

Az egészségturizmus egy olyan összetett fogalom, amely meghatározására az évek során több kísérletet is tettek, azonban egységes megfogalmazás nem született, mivel az egyes országokban használt definíciók között jelentős különbségek merülnek fel, melyek az adott ország egészségturisztikai gyakorlatához illeszkednek. Az eltérő meghatározások alapján azonban általánosságban elmondható, hogy az egészségturizmus a turizmus azon szegmense, amelyben a turista utazásának motivációja a saját egészségi állapotának megőrzése vagy javítása, azaz a megelőzés és gyógyulás. (Michalkó – Rátz, 2011.)

Formális értelemben az egészségturizmus kétféle szolgáltatás (egészségügyi és turisztikai) egyidejű igénybevételét jelenti, funkcionálisan megközelítve pedig olyan egészségre irányuló magatartást jelent, mely céljait a turizmus eszköztárán keresztül valósítja meg. (Dr. Győri F. et al. 2013.)

2.2. Az egészségturizmus területei

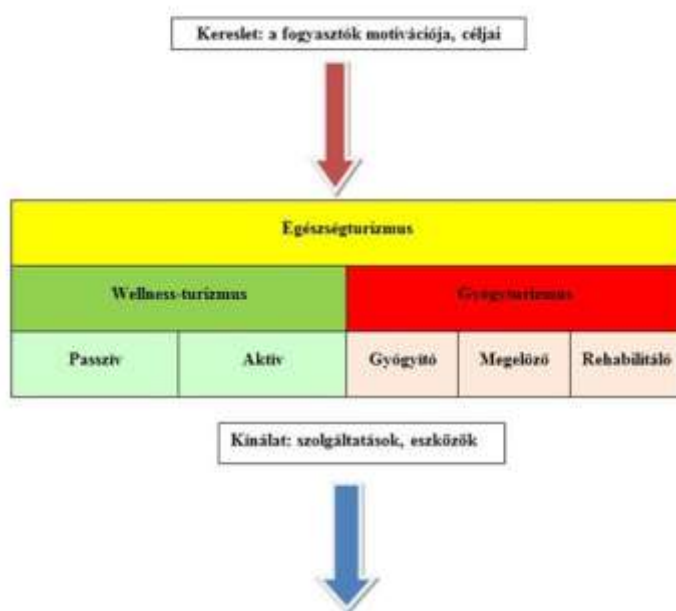
Az egészségturizmusnak két fő területét különböztetjük meg: a *wellness turizmust* és a *gyógyturizmust*. A megkülönböztetés oka függ az utazási motivációtól, tehát attól, hogy a turista a betegség megelőzése vagy a betegségből történő kigyógyulás érdekében látogat el az adott egészségturisztikai desztinációba, létesítménybe. (1. ábra) A két terület kínálata főként a természetes gyógytényezőkhez kötődik.

1. ábra: Az egészségturizmus területei. (Szivák I. 2010.)

http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/wellness/az_egzszturizmus_fogalma_alrendszerei.html

Az egészségturizmushoz köthető kínálat két részre osztható. A gyógy- és wellness turizmuson belül is meg lehet különböztetni több szolgáltatást is. A wellness-turizmuson belül megkülönböztethetünk passzív és aktív tevékenységeket, a gyógyturizmusba sorolható termékek pedig gyógyító, megelőző vagy rehabilitáló szolgáltatásokat is tartalmazhatnak. (2. ábra)

2. ábra: Az egészségturizmus tagolódása (Ütőné dr. Visi Judit, 2013.)

https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2011-0038_18_visi_hu/ch01s12.html

2.2.1. Wellness turizmus

A wellness turizmus elsődleges célja az egészség megőrzése, de hozzájárul az egészséges életmód kialakításához, a betegségek megelőzéséhez, valamint segítséget és útmutatást nyújt a testi-lelki egyensúly megtalálásához, megőrzéséhez is, illetve a fizikai állapot és állóképesség javításához. Mindezt komplex egészségturisztikai szolgáltatásokkal teszi. Azonban a wellness szolgáltatásokat igénybe vevők igényelnek más kulturális vagy természeti turisztikai programelemeket is. A wellness kialakulása először a fejlett országokban indult meg.¹

„A wellness szó eredetét tekintve angol, 1654-ben találkozhattunk vele először. A szó eredeti alakja: wealnesse, jelentése pedig: „jó egészség”. A fogalommal a 20. sz.-ban egyre gyakrabban találkozhattunk, és bár jelentős késéssel ugyan, de az 1990-es évek közepétől megjelent a magyar nevezéktanban.” (Hegedűs V. 2006., 358. o.)

Wellness turizmus típusai közé tartozó *holisztikus* és azon belül a *spirituális* turizmus olyan formák, melyek az egyén lelkére fókuszálnak, így vezetve őt a megvilágosodás felé. Kapcsolatban állhatnak a vallással és gyakran fűződik hozzájuk egy-egy rituálé is vagy valamilyen ünnepség, hagyomány, amelyek különböző vallásokból származhatnak.²

A holisztikus turizmuson belül a *jóga és meditáció* egy spirituális módszer, mely segít harmóniát teremteni a test és a külvilág között, megismerni önmagunkat. A *New Age* egy szabad lelki mozgalom, melyben a hívők megosztják egymással hitüket, vallásukat. Ezeken felül vannak még a szépségkezelések, a sport és fitnesz-, valamint a kényeztető szolgáltatások, melyek mind a testi-lelki felüdülést, egészséget segítik elő.

2.2.2. Gyógyturizmus

A gyógyturizmus az állandó lakhelyen kívül, gyógyüdülőhelyen vagy valamilyen gyógyászati létesítményben történő ideiglenes, de meghatározott tartózkodást jelenti, melynek az a célja, hogy a különféle orvosi gyógymódok alkalmazásával a meglévő betegséget kezeljék. A betegség gyógyítása, kezelése különféle természeti gyógytényezőre

¹ https://mtu.gov.hu/documents/prod/wellness_turizmus_final_20140204.pdf

² http://turizmusonline.hu/cikk/a_wellness_turizmus_napjainkban_kutatasi_jelentes_elso_resz

épül (például gyógyvíz, gyógyiszap, gyógybarlang). Ezek elsősorban gyógyfürdőkben, gyógy-, vagy egészségügyi intézményekben érhetők el. Tehát a gyógyturizmus „az egészségi állapot konkrét javítása (gyógyulás, panaszok csökkentése, állapot stabilizálása, elvesztett képességek visszanyerése/pótlása) céljából igénybe vett, egészségügyi ellátásokra – ideértve a gyógyászati ellátásokat is – alapozódó egészségturizmus (Kincses és mtsai 2009).” (Dr. Győri F. et al. 2013.)

A gyógyturizmusnak két formáját különböztetjük meg: a *terápiás* és a *klinikai* (azaz *sebészeti*) gyógyturizmust. Az előbbi a különféle gyógyító kezeléseken való részvételt jelenti, az utóbbi pedig sebészeti beavatkozásokat is jelenthet a kezelések mellett. Ezeket a gyógykezeléseket, beavatkozásokat orvos által felírt beutalókkal lehet igénybe venni támogatás formájában, vagy önköltségesen, amennyiben nem kapunk beutalót.

2.2.3. Medical turizmus

A medical turizmus - másnéven orvosi turizmus - az egészségturizmus egy viszonylag új trendje, a gyógy- és wellness turizmus között helyezkedik el valahol, hivatalos definíciója szerint: „A medical wellness alatt olyan tudományosan igazolt egészségügyi eljárásokat tartalmazó szolgáltatásokat értünk, amelyek az életminőség és a szubjektív egészségérzet tartós javulását segíti elő preventív szemlélet tükrében, illetve az egészségtudatos életforma támogatását szorgalmazza.”³

Célja az, hogy megelőzzük vele a betegségeket az életmódunk átalakításával. Ezt a legkülönbözőbb módokkal, például egyéni terápiákkal, vizsgálatokkal, műtétekkel, kezelésekkkel lehet elérni.

A *thalassoterápia* a medical wellness és a gyógyterápiás kezelések közé sorolható. A tengervízzel, a tenger sójával és a tengeri algákkal épülő kezelés, mely ezek segítségével felpezsdíti a testet, hidratálja a szervezetet, javítja a vérkeringést, tonizálja az izmokat, segíti a test ellazulását, erősíti az immunrendszert. Az elhalt hámrétegeket algák, tengeri só, homok segítségével radírozzák le a testről. A terápia rendkívül jótékony hatású, mivel a tenger vize nyolcvannál is több alapvető elemet tartalmaz. Különböző formái léteznek,

³ <https://www.utisugo.hu/wellness/életmod/a-nagy-igeret:-medical-wellness-286730.html>

például iszapfürdő, hínáros, algás, iszapos tekercselés, ezekkel mind más-más hatást lehet elérni a testen. Ma már több, mint hetven thalassocentrum lelhető fel azokon a helyeken, ahol tenger van, de a legnépszerűbbek Franciaországban és Spanyolországban vannak. Ez a módszer Franciaországból származik. A *thalasso* szó görög eredetű, jelentése *tenger*. A tengervizet már az ókori Egyiptomban is használták egészségügyi célokra és a görögök is tartottak különböző iszapos kúrákat.⁴

⁴ <https://www.termalfurdo.hu/wellness/thalassoterapia-a-modszer-ami-a-tenger-gyogyito-erejet-hasznalja-6317>

3. A hazai egészségturizmus

3.1. Magyarország egészségturizmusának történeti áttekintése

A világon rengeteg országban találkozhatunk gyógyvizekkel, melyek közül nagyon sok világhírnevet is szerzett az adott helynek és már mondhatni, hogy védjegyévé is vált, azonban nincs a világon még egy olyan ország, melynek mind a négy sarkán találni gyógyvizet. Ezt a történelem során mindig is elmondhattuk országunkról. (Vági József, 2005.) „A mondás szerint, ha valahol az országban a vándor pihenés közben a földre szúrja vándorbotját, gyógyító víz fakad nyomán.” (Vági József, 2005., 9. o.) Ezt a mondást megmagyarázza az a tény, hogy az ország területének több, mint kétharmada alatt gyógy- és termálvíz található. Ennek okán szinte már természetesnek bizonyul az, ha egy településen gyógyvizet találnak.

Magyarország fürdőtérképén fél évszázaddal ezelőtt csak néhány jelentős gyógyfürdő volt feltüntetve (3. ábra), az utóbbi évtizedekben ez azonban jelentősen megváltozott, ugyanis a kutatások eredményei alapján elmondhatjuk, hogy mára már számos új fürdő nyílt országunkban. (Cseke László, 1982.)

3. ábra: Magyarország fürdőinek, ásványvizeinek, üdülőhelyeinek ismertetése (1943).

<http://keptar.oszk.hu/html/kepoldal/index.phtml?id=1795>

Magyarországról az első írásos emlékek a rómaiaktól származnak. „Néro császár mostohafia, a Pannóniát meghódító Tiberius Nero megalapította az első római települést a mai Budapest területén. Hőforrásokra találva nem volt nehéz a fejlett római fürdőkultúrát Aquincumban is megteremteni. (...) A johannita lovagok 1178-ban fürdőházakat építettek Budán, az 1200-as években leprakórház épült a Margitszigeten talált kénes forrásokra, Mátyás idején pedig virágzott a fürdőélet. A török hódítás idejéből fennmaradt négy fürdő ma is működik Budán (Egerben is fennmaradt a török fürdő), ami egyedülálló jelenség Európában.” (Bede Béla, 2014., 11. o.)

A mai Magyarország területén Budán kívül már több fürdőhely is működött Mária Terézia idejében, például Harkányban, Balfon, Balatonfüreden vagy Hévízen. Az áttörést Kitaibel Pál hozta, aki 1812-től éveken keresztül tanulmányozta az ország gyógyvizeit. 1829-ben az egyik munkájában eredményeinek összegzésével megteremtette a magyarországi balneológia alapjait. (Bede Béla, 2014.)

„1837-ben egy német útikönyv 14 fürdőt sorol fel Magyarországon, a kiegyezéskor pedig már 27, első osztályúnak számító fürdő volt az országban. 1891-ben a világon az elsők között megalakult az Országos Balneológiai Egyesület.” (Bede Béla, 2014., 12. o.)

Az 1859-es év volt az, amikor először lehetett olvasni a Miskolctapolcai fürdőről. Akkoriban egy belső és egy külső fürdő volt, ami azt jelentette, hogy a köznép a külső fürdőt használhatta és élvezhette a víz jótékony hatásait, a nagyobb uraknak pedig egy belső fürdő lett kialakítva.

A XX. században egyre több és több fürdő épült a mesterséges mélyfúrásoknak köszönhetően, így nem csak a természetes forrásokra lehetett kiépíteni ezeket a létesítményeket. Magyarország mára már egy igazi fürdőnagyhatalom lett. A magyarországi fürdőket évente több, mint 25 millió turista keresi fel. Országunk a gyógyfürdők mellett számos wellness és spa létesítménnyel is kibővült az utóbbi időben, melyek számos szolgáltatást nyújtanak a vendégeiknek.

Magyarország az egészségturizmus szempontjából rendkívül különlegesnek számít, ugyanis a világon egyedülállóak a gyógyvizeink: ásványi anyag tartalmuk és hőmérsékletük is egyaránt magas, könnyen - és szerte az országban elérhetőek.

Hazánkban 6505 forrást, több, mint 1400 termálkutató tartanak nyilván, az elismert gyógyvizek száma 250-nél több, valamint 150 meleg vizes gyógyfürdő - köztük 36 speciális – található országunkban.

3.2. Ásvány- és gyógyvizeink keletkezése

Magyarország az egyik leggazdagabbnak mondható ország az ásvány- és gyógyvizek szempontjából. Vízkészletünk világviszonylatban is rendkívül jelentős. Sehol máshol a világban nem fordul elő ennyiféle betegség kezelésére, megelőzésére alkalmas termál- és gyógyvíz.

A földkéreg az ország alatt sokkal vékonyabb, csupán 22-27 kilométerre vékonyodik el, nem érve el a 33 kilométeres vastagságú globális átlagot. Ennek az a következménye, hogy a föld mélye felé haladva sokkal gyorsabban növekszik a hőmérséklet az átlagosnál; míg világviszonylatban ez 3 °C fok emelkedés 100 méterenként, addig ez nálunk 6-8 °C fokos emelkedést is eléri. Ezzel magyarázható az, hogy miért magasabb a termálvízkészletünk hőmérséklete. Ez azonban nem csak a hőmérsékletét, de az ásványi anyag tartalmát is befolyásolja.

A folyamat azzal kezdődik, hogy lehullott csapadék egy része elpárolog, vagy a felszínen halmozódik fel, más része pedig a vízáteresztő rétegeken keresztül a felszín alá jut. Ezen vizek felszín alatti mozgását az úgynevezett nehézségi erő határozza meg, a felszínre törését pedig a hidrosztatikai nyomás felhajtóereje szabályozza vagy a nyomás alól felszabaduló gőzök és gázok. A Föld mélyén történő folyamatok és oldódások segítségével alakulnak át ásvány- és gyógyvízzé.

A vizek a felszínre törhetnek természetes - forrásokként -, illetve mesterséges úton is, azaz ember által fúrt kutakon keresztül. Ennek befolyásoló tényezője a víz nyomásviszonya, valamint a feltörni törekvő víz útjába eső víz át nem eresztő réteg.

Az ásvány- és gyógyvizek a felszín alatti vizek csoportját képviselik. A talajvíz kategóriájába sorolható ásvány- és gyógyvizek a vízáteresztő és át nem eresztő rétegek határán törnek fel.

Az első vízzáró réteg alatt fellelhető *rétegvizekre* erős hidrosztatikai nyomás hat. Ha a rétegvíz nagyobb mélységben található, akkor mélységi víznek, ha a hőmérséklete magas, akkor termálvíznek nevezzük.

A kőzetrepedésekben lévő *résvíz* főként mészkőhegységekben lelhető fel, mely hegységperemeken, bővizű karsztforrásokban tör fel a felszínre. Rétegvízzel keveredve értékes hévízzé válik.

A *karsztvíz* a jól karsztosodó mészkőben található meg. A karbonátos kőzetek szénsavtartalmú víz által kioldott üreg-, járat- és repedésrendszerében mozog és tárolódik. Felszínre a völgyek oldalán található karsztforrásokon keresztül kerülhet. Miskolctapolca langyos és termálvizeinek egy része is karsztvíz.

A fentebb felsorolt felszín alatti vizek javarészt csapadékból származó vizek. Azonban vannak azok a fiatalabb kori vizek, melyek a Föld mélyén a megolvadt kőzetanyagból, a magmából keletkeztek. Ezek még nem vettek részt a víz körforgásában sem. Utóbbiak felszínre kerülését az utóvulkáni meleg forrásoknak és mofettáknak köszönhetjük.

Az ásvány- és gyógyvizeink bősége és változatos minősége gazdasági és társadalmi értékeket is képviselnek.

Felhasználásuk igen sokféle, ám még így sem merítik ki a lehetőségek határát. Gyógyvizeink legnagyobb értéke az, hogy szakszerű orvosi felügyelet mellett eredményesen lehet gyógyítani vizeinkkel, ivókúrák és fürdözések lévén. Az üdülés

eredményességét fokozhatja az, hogy hol, milyen körülmények között alakítanak ki fürdőket, milyen területen. Ugyanis a friss és tiszta levegő, az erdős környezet is fokozhatja és elősegíti gyógyulásunkat, nem utolsó sorban jótékonyan hat testünkre, lelkünkre is egyaránt.

3.3. Gyógyvizeink összetétele

Az alábbi fejezetben megismerkedünk a gyógyvizeinkkel, illetve azok összetételeivel. A gyógyvizek legnagyobb része tíz csoportba kategorizálható be, ezt a tíz csoportot fogom ismertetni. A gyógyvizek felosztása az ásványi anyag tartalom és a kémiai tulajdonságaik alapján történik.

A gyógyfürdőkben a bejáratoknál, vagy azok közelében, illetve a medencék mellett kifüggesztve mi magunk is olvashatunk az adott fürdő gyógyvizének összetételéről. Megtalálhatjuk rajta a víz anion és kation tartalmát, olvashatunk a gyógyvízre vonatkozó javallatokról és ellenjavallatokról, általában a becsült időről is tájékozódhatunk, hogy mennyi időt érdemes eltölteni a vízben, illetve a víz összetételét is felsorolják rajta.

A legtöbb gyógyvizünk mozgásszervi megbetegedések, nőgyógyászati és bőrbetegségek kezelésére alkalmas, illetve javasolt még sport- és más sérülések utókezelésére, valamint ivókúraként vese- és anyagcsere betegségekre, de emésztési panaszokra is szokták javasolni és alkalmazni.

VITÓSSZETÉLY		
Nátrium	— Na + —	175 mg
Ammonium	— NH ₄ + —	0,78 mg
Kalcium	— Ca + —	51,7 mg
Magnézium	— Mg + —	48,4 mg
Vas	— Fe + —	0,12 mg
Kálium	— K + —	18 mg
Kalcium-összege		593,5 mg
Klorid	— Cl —	196 mg
Bromid	— Br —	0,6 mg
Jodid	— I —	0,063 mg
Fluorid	— F —	5 mg
Ázotid	— N ₃ + —	190 mg
Hidrogén-karbonát	— HCO ₃ —	555 mg
Szulfid	— S ²⁻ —	3,8 mg
Összes foszfát	— PO ₄ + —	0,3 mg
Ázotid-összege		949,5 mg
Métalvén	— HfO ₂ —	1 mg
Métalkén	— H ₂ SiO ₃ —	83 mg
Szabad szén	— CO ₂ —	443 mg
Összes		1.826,3 mg

GYÓGYTÁVATÓK

Az átvett anyagok mennyiségétől, 1000 és 10000 mg közötti gyulladási, károsító, vese- és májbetegségek, szív- és érrendszeri betegségek, a gerinc betegségei, porphyria, Beckerov kór, neurasthénia, izmias, neurogén betegségek megelőzése.

<http://www.vizinform.hu/oldal.php?page=25>

Egyszerű hévizek (termálvizek)

Kevés oldott anyagot tartalmaznak (nem érik el az 1000mg/litert). Elsősorban reumás jellegű, illetve mozgásszervi panaszokra, köszvényes megbetegedésekre és felüdülésre jók. Hőmérsékletük minimum 30 °C. Ilyen vize van Zalakarosnak, de a fővárosban a Római fürdőnek, Pünkösdfürdőnek és a Csillaghegy strandjain is ilyen víz található.

Egyszerű szénsavas vizek (savanyú vizek)

Oldott ásványi anyag tartalmuk kevés (nem érik el az 1000mg/litert), de magas szén-dioxid tartalmuk ennél több, így ennek köszönhetően fokozzák a bőr vérkeringését, a szív munkáját megkönnyíti, kitágítja a bőreket. A szénsavtartalom miatt a víz melegebbnek érződik. Vérnyomás csökkentő hatással bírnak, szokták javasolni enyhe érszűkületre és kardiológiai rehabilitáció esetén is. Ilyen víz található például Hévízen, Balatonfüreden, Répcelakon, Parádfürdön, vagy Balfon.

Alkáli – hidrogénkarbonátos vizek (alkalikus vizek)

Ezeknek a vizeknek az oldott ásványi anyag tartalma már meghaladja az 1000mg/litert. A szódabikarbóna ionjait – nátrium- és hidrokarbonát-ionokat – tartalmazzák. Egy literben a minimum nátrium-ion mennyiségnek meg kell haladnia a 200mg-ot. Az ilyen források vizét ásványvízként elsősorban ivókúraként alkalmazzák. Ilyenek például Gyula, Balf, Parád, vagy Makó forrásai.

Kalcium – magnézium – hidrogénkarbonátos vizek (földes, meszes vizek)

Oldott ásványi anyag tartalmuk 1000mg/liter fölött van, kalciumot, magnéziumot, hidrogénkarbonátot tartalmaznak, melyekre jellemző a gyulladások csökkentése. Langyos-meleg gyógyforrásaink nagy része ebbe a kategóriába sorolható bele, főleg a budapesti források. Az ízületi és mozgásszervi megbetegedéseket enyhítik, csonttritkulás ellen is javasoltak. A budapesti források egy része mellett (Császár, Lukács, Gellért, Rudas, Rác forráskút) ilyenek például a balatonfüredi és a kékkúti források is.

Kloridos vizek (konyhasós vizek)

Kloridos vízként azok a vizek is ismertek lehetnek, melyek oldott ásványi anyag tartalma meghaladja az 1000mg/litert. Amennyiben a szénsav tartalmuk is jelentős, akkor ezeket a vizeket kloridos savanyúvízként emlegetik. Jellemzőjük közé tartozik a gyulladáscsökkentő hatásuk, elsősorban nőgyógyászati, illetve urológiai panaszoknál. Ilyen vizek főleg az Alföldön fakadó vizek, mint például Hajdúszoboszlón, Egerben, Gyopárosfürdőn, Cserkeszőlőn található vizek.

Szulfátos vizek (keserűsós vagy glaubersós vizek)

Oldott ásványi anyag tartalmuk meghaladja az 1000mg/litert. Nőgyógyászati és mozgásszervi panaszokra ajánlják. Ilyen víz például a „Hunyadi János”, a „Mira”, és az „Igmándi” keserűvíz.

Vasas vizek

Literenként 10-20 mg ferro-, esetleg ferr-iont tartalmazhatnak ezek a vizek. Ez a mennyiség függ attól, hogy meghaladja-e az 1000mg/litert a víz szabad szénsav tartalma. Kiváló fürdőkúra alkalmazható ezeknél a vizeknél, ugyanis a vas bőrön keresztül is felszívódik. Ilyen vize van például a parádi Clarissa és István forrásnak is.

Kénes vizek

Azon vizek tartoznak ebbe a csoportba, melyek literenként minimum 1 mg összként tartalmaznak. Elsősorban porckorong- és kopásos ízületi megbetegedések enyhítésére, gyógyítására hasznosítják, de nőgyógyászati panaszokra is kiváló, valamint különféle bőrbetegségek kezelésére (pikkelysömör, ekcéma stb.) is javallott. Budapesten például a Rác, a Rudas, a Lukács fürdőben van ilyen víz, de Harkányban, Hévízen, Balfon, Egerben is vannak ilyen források.

Jódos, brómos vizek

Ezeknek a vizeknek a jellemzője közé sorolható az, hogy a jódos vizekben a jodid mennyisége literenként meghaladja az 1mg-ot, a brómos vizekben a bromid mennyisége pedig az 5mg-ot. Ezek a vizek általában konyhasót is tartalmaznak. Különösen jó hatással vannak a reumás, a krónikus nőgyógyászati és urológiai megbetegedésekre, de a mozgásszervi, vérkeringési megbetegedésekre javallott. Ilyen víz lelhető fel Hajdúszoboszlón, Debrecenben, Parádon, Pesterzsébeten, Cserkeszőlőn.

Radioaktív vizek

A radioaktív vizek a szervezetre jótékony hatással vannak, élénkítik a testet és fájdalomcsillapító hatásukról is közismertek. Radongázt és rádiumot tartalmaznak. Az anyagcserét és emellett egyes belső elválasztású mirigyek működését is képes a víz befolyásolni ivókúraként, de fürdőkúrákra is alkalmasak ezek a vizek, nem utolsósorban belégzés útján is számos pozitív hatással bírnak a testünkre. Ilyen víz található Miskolctapolcán is, valamint Egerben, Hévízen, de a fővárosi Rudas-, Rác- és Gellért-fürdőben is.

3.4. Gyógyvizeink hatásai

Amikor egy fáradt nap után otthon elkényelmesedünk egy jó, kellemesen meleg vízzel teli kádban, már akkor elmondhatjuk, hogy a meleg víznek van egy lazító, stresszoldó hatása testünkre, lelkünkre egyaránt, tehát az élettani hatása bizonyított. Ám ezt egyre több klinikai vizsgálat is kimutatta, tehát bizonyított tény, hogy a gyógyvízben található ásványi anyagok a bőrön keresztül felszívódva jótékony hatást fejtenek ki szervezetünkben.

Az ezzel foglalkozó tudományág még egészen fiatal, az utóbbi évtizedekben kezdődtek a kutatások a gyógyvizek hatásainak vizsgálatával kapcsolatban.⁵

Országunk vizeinek gyógyító hatását nem csak itthon ismerik el, hanem egész Európában. Ezáltal egyre több helyen nyújtanak balneoterápiás szolgáltatásokat - „A gyógyvizekkel, termális (meleg) ásványvizekkel és gyógyiszapokkal végzett kezelés.” (Bede Béla, 2014., 15. o.) - a fürdők, ezzel hívogatva a gyógyulni vágyó vendégeket.

A gyógyvizeknek fizikai és kémiai hatása is van, kémiai és biológiai összetételük alapján fejtik ki hatásukat az emberi szervezetre. A víz összetétele határozza meg azt, hogy milyen betegségekre javallott a fürdőkúra, vagy ivókúra az adott vízzel.

Ha azt szeretnénk, hogy az adott problémánkra a víz gyógyír legyen, szükséges a fürdözést kúraszerűen alkalmazni és nem elég, ha csak egy hétvégét töltünk el egy gyógyfürdőben. Minimum 15 alkalmas kezelésre szükség van, egy-egy kezelés ideje pedig el kell, hogy érje a 20-40 percet.

⁵ <https://www.origo.hu/egeszseg/20130717-gyogyfurdo-gyogyviz-asvanyi-anyagok-ivokura.html>

A víz fizikai hatásai közül a legfontosabb az, hogy a magasabb ásványi anyag tartalmú vizek felhajtóereje nagyobb, a vízbe merülő test súlya szinte a tizedére is képes lecsökkenni. Ezáltal a mozgás a vízben sokkal könnyebb, ami azt jelenti, hogy a merev, sérült, kopott ízületek is átmozgathatók, amik egyébként nagyon nehezen, illetve fájdalommal kísérve mozognának. Így a víz nemcsak a mozgást könnyíti meg, hanem a vízben végzett gyakorlatok során a víz masszírozó hatást fejt ki az izmokra. Emellett jótékony hatásai közé tartozik még az, hogy a langyos vagy meleg víz serkenti az erek kitágulását, csökkentve ezzel a vérnyomást. Ezen hatásokra alapoz a vízgyógyászat, azaz a hidroterápia.

A kémiai hatások közül a víz makroelem-tartalma érvényesül, mely függ a víz kémiai összetételétől. A Föld mélyéből származó vizek olyan elemeket is tartalmaznak, melyek a felszíni vizekben nem találhatók meg. Ezek az oldott ásványi anyagok a meleg víz hatására a kitágult pórusokon keresztül szívódnak fel és fejtik ki a jótékony hatásukat. A bőrön keresztül bejutnak a nyirok- és vérkeringésbe, hatnak a vegetatív idegrendszerre, valamint befolyásolják a szervezet reakcióképességét, nem utolsósorban immunerősítő hatásuk van. A kitágult pórusokon keresztül sok méreganyag is távozhat a szervezetből. A fürdőhelyek mikroklimája is segíti ezeknek a hatásoknak az érvényesülését, mivel a levegőben negatív ionok vannak nagyrészt, melyek belélegzése idegnyugtató, stresszoldó hatású. (Dr. Győri F. et al. 2013.)

3.5. Gyógykezelések

A gyógyfürdőkben a természetes gyógytényezők felhasználásával nyújtanak gyógyászati szolgáltatásokat vagy rehabilitációs tevékenységeket. Az orvostudomány ugyan nem nélkülözheti gyógyítás téren a modern gyógyszerek alkalmazását, de ezek a természetes gyógymódok kiváló kiegészítői vagy néhány esetben helyettesítői lehetnek a gyógyszereknek. A fürdőgyógyászati ellátás az orvosi rehabilitációs ellátások közé tartozik. Egyes kezeléseket kizárólag szakorvosi javaslattal lehet igénybe venni, melyeket a társadalombiztosítás támogat. Társadalombiztosítási támogatással az alábbi gyógyászati ellátásokat lehet igénybe venni: szén-dioxid gyógygázfürdő, csoportos gyógyúszás és az úgynevezett *fürdőgyógyászati ellátások*.

Az ilyen, fürdőgyógyászati kezelések a következők (kódszámmal ellátva):

- Termál gyógymedence és a hévízi tófürdő (01)
- Termál kádfürdő (02)
- Iszappakolás, iszapfürdő (03)
- Súlyfürdő (04)
- Szénsavas fürdő (05)
- Orvosi gyögmasszázs (06)
- Víz alatti vízszugármasszázs (07)
- Vízben végzett csoportos gyógytorna (08)
- Komplex gyógyfürdőellátás (09)
- Csoportos gyógyúszás 18 éves kor alattiaknak (10)

Ezekre a kezelésekre beutalót a területileg illetékes reumatológus, ortopéd- vagy rehabilitációs szakorvos írhat fel, illetve ezen orvosok javaslata alapján a háziorvos. Évente kétszer 15 alkalomra szólhat a beutaló (a rendelő orvos szakmailag indokolt esetben 6-20 kezelést is előrendelhet), amelyet az orvos által kijelölt fürdőben vehet igénybe a beteg. Az ellátásokat kombináltan is igénybe lehet venni, de maximum négy különböző fajtájú kezelést lehet kérni.

Ha a betegnek van társadalombiztosítási kártyája vagy közgyógyellátási igazolványa, akkor a kezeléseken térítésmentesen vehet részt, de egyes ellátások igénybevételével szükséges minimális összeget fizetnie.

A kezelés során a gyógyfürdő szakorvosa köteles kórlapot vezetni a betegről, majd, ha a kezelés befejeződik, zárójelentést kell készítenie. A beteg a kezelőlapot át kell, hogy adja a beutaló orvosának, ezzel igazolva, hogy részt vett a felírt kezeléseken.

Gyógyászati ellátások igénybevételének helye:

Ezen gyógyászati ellátások társadalombiztosítási támogatás meglétével az orvosi rehabilitációs szolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltatóknál, gyógyfürdőkben, valamint gyógyfürdőnek nem minősülő közfürdőkben nyújthatók és vehetők igénybe. A komplex gyógyfürdőellátás (09) csak társadalombiztosítási támogatással az orvosi rehabilitációs

szolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltatónál, illetve gyógyfürdőkben nyújtható (közfürdőkben nem!). A szén-dioxid gyógygázfürdő csak olyan szolgáltatónál nyújtható, amely a természetes gyógygázt az előfordulási helyén használja fel.

„A gyógyászati ellátások igénybevételéhez utazási költségtérítés jár az általános szabályok szerint. Az utazási utalványt a gyógyászati ellátást rendelő orvos állítja ki, majd a szolgáltatás igénybevételét követően a fürdő által kijelölt személy igazolja, illetve szükség szerint kiállítja az utalványt.”⁶

A balneoterápia ellenjavallatai:

A meleg gyógyvizes kezelések veszélyesek is lehetnek, ha bizonyos betegségek fennállnak a páciensnél. A gyógyfürdőzés nem javasolt az alábbi esetekben:

- lázas állapotban, lázzal járó betegségek esetében
- várandós állapotban
- menstruáció idején
- ha sebek, friss bőrsérülések találhatók a testen
- ájulással járó betegségek esetén
- fertőző betegségek esetén
- pajzsmirigy-túlműködés esetén
- szív- és keringési elégtelenség esetén
- szívinfarktust követő fél évben
- szívelégtelenség esetén
- idült vesegyulladás esetén
- inkontinencia fennállásában
- előrehaladott érrelmeszesedés esetén
- magas vérnyomás esetén
- daganatos betegség esetén
- előrehaladott érrelmeszesedés esetén
- kiterjedt felületi vénatágulat esetén
- mozgásszervi betegség gyulladásos (akut) fázisában
- valamint vérzékenység, epilepszia, elmebetegség, tbc fennállása esetén.

⁶http://www.neak.gov.hu/felso_menu/rolunk/kozerdeku_adatok/tevekenysegre_mukodesre_vonatkozo_adatok/kozszolgalatasok/gyogyaszati_ellatas/gyogyfurdo

Gyógyvizes ivókúrák:

Több hazai gyógyfürdőnk vizét ivókúra formájában is érdemes fogyasztani. Hazai gyógyfürdőkben járva sok helyen találkozhatunk gyógyvizes ivóutakkal. Egyes gyógyvizek csak helyben, a gyógyfürdőben fogyasztva érhetők el, az adott gyógyvizet éppen azért nem palackozzák, mert rövid időn belül elveszti gyógyhatását. Ilyen például a hévízi víz, melynek egyik fontos összetevője a radon, pár nap alatt lebomlik.

Az ivókúra megkezdése előtt érdemes tájékozódni, hogy az adott gyógyvíz megfelelő-e számunkra, nem-e ellenjavallott a fogyasztása. A legjobb, ha egy szakorvoshoz fordulunk problémánkkal, tőle kérünk tanácsot az ivókúrával kapcsolatban.

A gyógyvizes ivókúrákat leggyakrabban emésztőrendszeri panaszok esetén alkalmazzák, de számos más betegség esetén is érdemes a fogyasztásuk.

- *Az alkalikus gyógyvíz* nyákoldó, epehajtó, gyomorsav csökkentő hatással bír.
- *A földes-meszes gyógyvíznek* gyulladáscsökkentő, vizelethajtó hatása van, csontritkulás, vérkeringési zavarok esetén alkalmazzák.
- *A konyhasós gyógyvíz* fogyasztása alkalmas étvágytalanság, reumatikus, valamint nőgyógyászati panaszok esetén.
- *A keserűsós gyógyvizet* emésztőszervi panaszok megléte esetén fogyasztják, hashajtó hatással bír.
- *A vavas gyógyvizet* vérszegénység esetén javallott fogyasztani, illetve meglévő nőgyógyászati panaszok kiegészítő kezeléseként.
- *A jódos, brómos gyógyvizek* serkentik a pajzsmirigy működését és az anyagcserét. Emellett elősegítik a fogyást is.
- *A szénsavas ásványvíz* fokozza a gyomorsav termelődését, szív és érrendszeri megbetegedések esetén érdemes fogyasztani, értágító hatása van. (Dr. Győri F. et al. 2013.)

3.6. Az egészségturizmus kereslete és kínálata Magyarországon

Az egészségturizmus hazánkban sikerágazatnak számít. Az utazó fő motivációját a saját egészségi állapotának megőrzése vagy javítása, azaz a megelőzés és a gyógyulás adja. Magyarországon ezen szegmensnek három fő területét különböztetjük meg: a gyógytényezőkre épülő *gyógyturizmust*, a *wellness turizmust* és *medical (orvosi) turizmust*.

Ebben az alfejezetben ennek a három területnek fogom megvizsgálni a keresletét és kínálatát.

A gyógyturizmus kereslete és kínálata:

A gyógyturizmus folyamatosan bővülő keresletét javarészt az előregedő társadalom, valamint az idült betegségben szenvedő vendégek adják, akik egészségügyi kezeléseket igényelnek. A legnagyobb csoportot ezen belül a 60 év felettiek alkotják, a másik jelentős kört viszont azon vendégek alkotják, akiknek például műtét utáni rehabilitációra van szükségük. Erről a szegmensről általánosságban elmondható, hogy a betegek diszkrecionális jövedelemmel és szabadidővel is egyaránt rendelkeznek.

A gyógyturizmus kínálati oldalát képviselik a minősített gyógyfürdők – melyekből az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat 2017-es nyilvántartása szerint 99 van országszerte –, a gyógyszállók – amikből 40-et tartanak nyilván az országban –, valamint a gyógyhelyek – az ÁNTSZ nyilvántartása szerint 32 gyógyhely van országunkban –.

A wellness turizmus kereslete és kínálata:

A wellness turizmus fogyasztói elsősorban azon egészséges emberek, akik az egészségtudatos életmódot követik, illetve afelé érdeklődést mutatnak, valamint szabadidejükben saját költségükre egészségügyi elemeket is tartalmazó turisztikai szolgáltatáscsomagokat igényelnek. Utazási motivációjukat adja az egészségmegőrzés, a test és lélek egyensúlya. Ezen szegmens vendégeinek köre a fiatal felnőttektől egészen az egészségtudatos, senior korú fogyasztókig is kiterjedhet.

A wellness turizmus célpiacait adják azok a resortok, amelyek kellemes, vonzó környezetet kínálnak a feltöltődéshez, széles körű szolgáltatásokat, komplex egészség megőrzési

programot nyújtanak a wellnesorientált célcsoport számára. A fogyasztók körében manapság egyre elterjedtebb a gyermek-, illetve családbarát szolgáltatások iránti érdeklődés.

A medical (orvosi) turizmus kereslete és kínálata:

Minden olyan utazást ebbe a szegmensbe sorolhatunk, amelyek során az utazó saját döntéséből kifolyólag valamilyen egészségügyi beavatkozáson kíván részt venni, ez adja utazásának fő motivációját. Az orvosi turizmus keresleti oldalán nem beteg emberek állnak, hanem olyan vendégek, akik például valamilyen plasztikai és rekonstrukciós sebészeti ellátást, fogászati ellátást szeretnének igénybe venni. Tehát elmondható, hogy a páciens nem az élményszerzés, hanem az orvosi beavatkozás elvégzése miatt utazik. A beavatkozások leginkább a hagyományos orvostudományi kezeléseket jelentik, kiegészítve a terápiás gyógyászat módszereivel.

A magyar orvosi turizmus területei a magánszolgáltatók szolgáltatásaira alapozottak. Az elmúlt évek felmérései azt mutatják, hogy Magyarország a kedvező ár-érték arányú szolgáltatásai miatt egyre kedveltebb célpont a medical turizmus terén. A leglátogatottabb orvosturisztikai desztinációnk Budapest, de egyre kedveltebbé válnak a vidéki desztinációk is, mint például Sopron, Győr, Debrecen, Pécs, Szeged, valamint Hévíz is. Ezen terület kínálatát adják például a magánklinikák is.

4. Miskolc bemutatása

Miskolc Európa egyik különleges városának számít, egy csodálatos környezetben elhelyezkedő pezsgő nagyváros. Észak-Magyarország legnagyobb települése, s azon kevés európai települések közé tartozik, melyek történelme 70 000 évvel ezelőttre nyúlik vissza. Borsod-Abaúj-Zemplén megye megyeszékhelye. Egy látnivalókban gazdag városról beszélünk, mely szinte csábít minket, hogy fedezzük fel, ezáltal rengeteg élménnyel gazdagodhatunk. Kulturális örökségeinek révén visszavisz minket az időben, nosztalgikus hangulatba hoz. Számos épített és természeti adottsággal rendelkezik.

A várost a Bükki Nemzeti Park határán a hozzá tartozó két mesés természeti adottságú üdülőhely fogja közre: Miskolctapolca és Lillafüred. A természet szerelmeseit elvarázsolják ezek a helyek, de a pihenni vágyók számára sem fognak csalódást okozni, ugyanis számos más lehetőséggel és látnivalóval kedveskednek.

A város kiemelt turisztikai attrakciói közé tartozik Miskolctapolca és az itt található Miskolctapolcai Barlangfürdő és Avalon Park, Lillafüred és látnivalói: a Hámori-tó, a Palotaszálló vagy a Lillafüredi vízesés, Diósgyőr a Diósgyőri várral és környezetével, a Bükki Nemzeti Park, a városban számos megrendezésre kerülő fesztivál és egyéb rendezvények, melyek közül szeretném kiemelni a Bartók Plusz Operafesztivált, melyet az ezredfordulón alapítottak azzal a céllal, hogy Miskolc bekapcsolódjon a nemzetközi zenei életbe. A Becherovka Miskolci Farsang az ország egyik legnagyobb gasztronómiai fesztiváljának számít, melyet évről évre a farsangi időszakban rendeznek meg. Ezek mellett mindenképpen meg kell említenem a Jameson CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivált is, mely idén ősszel a 16. alkalommal kerül majd megrendezésre.

Említésre méltó még az Anna-barlang, a Szent István barlang, a Vadaspark, a Lillafüredi Állami Erdei Kisvasút, a Lillafüredi Libegőpark, a Selyemréti és Miskolctapolcai Strand, vagy a Herman Ottó Múzeum a képzőművészet kedvelőinek.

Úgy gondolom Miskolcon mindenki megtalálja a saját érdeklődési körének megfelelő programot. Szinte egész évben számos lehetőséget kínál a város az ide látogatóknak, vagy az itt élőknek.

A legkeresettebb látnivalók közé tartozik a Miskolctapolcai Barlangfürdő, a Diósgyőri vár, a Selyemréti Strandfürdő, valamint a Miskolci Állatkert és Kultúrpark, de a Miskolctapolcai Strandfürdőt is sokan látogatják.

A városba látogató turisták részére kiváló lehetőség a Miskolc Pass turisztikai kártya, amellyel 16 látnivalót tekinthetünk meg ingyenesen egyszeri alkalommal, kiválaszthatjuk, hogy 24, 48, 72 vagy 120 órás kártyát szeretnénk attól függően, hogy mennyi időt tervezünk eltölteni a városban. A közösségi közlekedés a kártya kiváltása esetén a kiválasztott érvényességi időn belül ingyenes és ezeken felül több, mint 80 kedvezményt vehetünk igénybe vele.

A történelmi belváros részét képező sétálóutcán számos kávéház, étterem, hangulatos kocsmá és nem utolsósorban üzlet kapott helyet. Van kínálat bőven, ha megéheznénk, vagy csak beülnénk valahová egy kávéra vagy egy pohár borra.

4.1. Miskolc számokban

A miskolci turisztikai szervezet 2016 nyarán a Miskolcra érkező belföldi vendégek körében egy 1000 fős kutatást végzett, melynek eredményeként azt kaptuk, hogy az ide érkezett vendégek teljes mértékben meg voltak elégedve Miskolccal, véleményük szerint a város egy biztonságos, tiszta, rendezett családi desztinációnak számít, magas minőségű szolgáltatásokkal és kiváló, színes családi programokkal várja az ide látogató vendégeket.

A felmérés kitért a vendégek összetételére, az érdeklődési körére, valamint arra is, hogy az ide érkezők mennyire vannak megelégedve a Miskolc által nyújtott szolgáltatásokkal.

A felmérés eredményei a következők:

- A közösségi közlekedésre a megkérdezettek 41%-a adott kiváló értékelést.
- Az attrakciók környezetének tisztaságáról a válaszadók 43%-a nyilatkozott maximálisan pozitívan, további 29%-uk pedig elégedett volt vele.
- A közbiztonság egy fontos pont volt, a válaszadók 41%-a kiválónak, 24%-a jónak, 22%-a pedig átlagosnak értékelte, ami összességében annyit jelent, hogy a megkérdezettek 87%-a Miskolcot biztonságos városnak tartotta.

- Miskolc város kulturális programkínálatáról is kérdezték a felmérésben résztvevőket, akiknek 51%-a kiemelkedőnek értékelte a kulturális programkínálatot Miskolcon.
- Miskolc családbarát kínálatát 51% értékelte kiemelkedőként, 32% pedig megfelelőnek tartotta a kínálatot.
- A vendégek a fürdők kínálatával voltak a legjobban megelégedve, 66%-uk maximálisan elégedett értékelést adott, további 28% pedig elégedett. Ezt összegezve elmondható, hogy a vendégek 94%-a elégedett a miskolci fürdőkkel.

Mint már említettem a felmérésben vizsgálták az ide érkező emberek összetételét, az eredmény alapján pedig elmondható, hogy az előző évekhez képest továbbra is fővárosunkból, Budapestről érkeznek ide a legtöbben (34%).

A visszatérő vendégektől továbbá azt is megkérdezték, hogy miért választották újból Miskolcot kikapcsolódásuk helyszínéül. A legtöbben a Miskolctapolcai Barlangfürdő miatt tértek vissza a városba, de nagyon sokan válaszolták azt, hogy ebben a környezetben nagyon jól érzik magukat.

Az igénybe vett szolgáltatások pontnál első helyen javarészt a fürdést jelölték meg, majd ezt követte a városnézés, városlátogatás, kisvonatos utazás, túrázás, kalandpark, barlanglátogatás, állatkert látogatás és a múzeumlátogatás.

A válaszadók 31%-a szállodában, 26%-s panzióban, 20%-a pedig rokonoknál szállt meg.⁷

⁷ https://orientpress.hu/cikk/2016-09-29_miskolc-turisztikai-szemponthol-keresett-varos

Kereskedelmi szálláshelyek, vendégéjszakák

Az első 10 legnépszerűbb település a megyénkben (kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált vendégéjszakák száma alapján) 2016.

1. táblázat

	Összes vendégforgalom		Külföldi vendégforgalom		Belföldi vendégforgalom	
	Település	Vendég éjszakák száma	Település	Vendég éjszakák száma	Település	Vendég éjszakák száma
1.	Miskolc	358 730	Miskolc	75 010	Miskolc	283 720
2.	Mezőkövesd	101 664	Tiszaújváros	58 186	Mezőkövesd	81 634
3.	Bogács	97 608	Bogács	28 630	Bogács	68 978
4.	Tiszaújváros	76 592	Sárospatak	20 089	Sárospatak	32 060
5.	Sárospatak	52 149	Mezőkövesd	20 030	Telkibánya	25 613
6.	Sátoraljaújhely	29 986	Kazincbarcika	7 797	Sátoraljaújhely	22 857
7.	Telkibánya	25 744	Sátoraljaújhely	7 129	Tiszaújváros	18 406
8.	Aggtelek	23 890	Aggtelek	5 935	Aggtelek	17 955
9.	Kazincbarcika	23 835	Tarcal	5 489	Kazincbarcika	16 038
10.	Tarcal	20 912	Tokaj	3 343	Tarcal	15 423

Forrás: <https://www.ksh.hu/>

A kereskedelmi szálláshelyi vendégéjszakák összesített száma alapján láthatjuk az első 10 legfontosabb települést Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. Miskolc a külföldi és belföldi, valamint az összesített vendégforgalom alapján is az első helyen áll a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei városok között. A közel 284 ezres belföldi vendégéjszakával az országos

települési lista 9. helyét érte el a 2016-os belföldi vendégforgalom alapján, az összesített rangsorban is a 13. helyen végzett a magyarországi települések között.

Miskolcon a kereskedelmi szálláshelyek bevétele 2010 és 2017 között 162%-os növekedést mutatott, a vendégéjszakák száma a 2010-es évhez képest 2017-ig 92,6%-kal nőtt.

5. ábra: Vendégéjszakák száma a miskolci kereskedelmi szálláshelyeken

Forrás: <https://www.ksh.hu/>

Az elmúlt években és jelenleg is folyamatosan zajló turisztikai fejlesztéseknek köszönhető az, hogy a 2010-es színhez képest 88%-os növekedést mutatott a vendégek száma a KSH adatai szerint a kereskedelmi szálláshelyeken.

A Tourinform Iroda adatai alapján megállapítható, hogy még mindig a Miskolctapolcai Barlangfürdő hozza a legnagyobb látogatottságot Miskolcon, a 2017-es adatokhoz képest 2018-ban havonta akár 3-5 ezer fős növekedés is megfigyelhető: 2017 márciusában 16.474, míg 2018 márciusában 20.269 vendége volt a fürdőnek. A Selyemréti Strandfürdőben is hasonló a helyzet, 2017 májusában 19.402 volt a látogatók száma, míg 2018 májusra elérte a 23.693 vendéget.⁸

⁸ <https://arhiv.minap.hu/cikkek/miskolc-top-10-ben-egyre-tobben-fedezik-fel-varos-egyedulallo-adottsagait>

5. Egészségturisztikai létesítmények bemutatása Miskolcon

Ebben a fejezetben szeretném bemutatni a fontosabb létesítményeket, melyeket az egészségturizmus szempontjából kiemelkedőnek tartok a városunkban.

5.1. Fürdők

5.1.1. Miskolctapolcai Barlangfürdő

A település mindig is fontos szerepet töltött be az anyaváros életében. Területén volt a várost alapító nemzetség temetkezési helye. A XIV. században Bencés monostor épült a Barlangfürdő területén, melynek romjai megtalálhatóak a mai fürdő bejáratánál. Az itt fakadó meleg vizű forrást már a szerzetesek is felfedezték és szabadon használták mosásra, fürdésre és gyógyulásra is egyaránt. A XVI. században a szerzetesek elhagyták a monostort az őket és az apátságot érő támadások miatt. Az épületeket is lerombolták, a terület pedig elmocsarasodott.

1711-ben a tapolcai apát javaslatot tett a fürdő rendbetételére, s hogy kérését alátámassza orvosokat hívatott Kassáról, akik alátámasztották a víz gyógyító hatását. 1743-ra egy fából készült épület szolgált fürdőként.

A XVIII. század második felére a fürdő állapota ismét romlásnak indult, majd 1837-ben ismét megkezdődtek a felújítási munkálatok.

A XX. század elején az egyházi kézben lévő Tapolcát Miskolc városa megvásárolta, majd 1934-ben hivatalosan is üdülőhellyé minősítették. 1938-ban Tavi fürdő épült, mely egy meleg vizű tóra épült kör alakú fa épületet jelentett. Egy évvel később elkezdődött a fürdőpalota építése, mely 1941-re lett készen, s egy modern európai színvonalú épületet jelentett. 1941. május 28-án átadásra került a fürdőépület.

Az első barlangi fürdőrészt 1959-ben adták át, majd 10 évvel később lebontásra került a tavi fürdő épülete és ekkor épült a kagylómedence, mely mára a Barlangfürdő egyik jelképe lett. A 80-as évek elején a barlangrendszer újabb részeit tárták fel, melyeket két

évtizeddel később 1998 és 2005 közötti bővítés során alakítottak ki úgy, hogy azok alkalmasak legyenek a fürdőzésre. Így nyerte el a Barlangfürdő mai képét a „hidas teremmel”, a Csillag teremmel és a Római teremmel együtt. A későbbiek folyamán bővült a fürdő szolgáltatása szaunával, különböző masszázssokkal és gyógyászati kezelésekkel. 2002-ben elnyerte a hivatalos gyógyfürdő minősítést is.⁹

A Barlangfürdő a mai napig Miskolc legfőbb nevezetességei között van, Miskolctapolca központi részeként.

Úgy gondolom nem véletlenül nyerte el 2016-ban az Év Fürdője címet. Joggal lehetünk büszkék fürdőnkre, hiszen Európában is egyedülállónak tartják ezt a természeti kincset. Vize ugyanis egészen különleges: relatív sóartalma alacsony, viszont a karsztvizektől eltérően szokatlanul meleg. Vízének hőmérséklete 24-31 °C között mozog, átlaghőmérséklete 30 °C.

A fürdő két részre tagolható a látogatás célja szerint: A Barlangfürdőt a kikapcsolódásra, szórakozásra vágyó vendégek keresik fel, míg az Aquaterápia részleget pedig a gyógyulni vágyó páciensek.

6. ábra: A Miskolctapolcai Barlangfürdő napjainkban

Forrás: <https://termalonline.hu/termal-hirek/elkepeszto-legifotok-miskolctapolcai-furdorol>

⁹ <http://barlangfurdo.hu/>

A Barlangfürdő szolgáltatásai

A fürdő egész évben különféle szolgáltatásokkal várja vendégeit, fedett része télen-nyáron használható, a kinti nyitott rész pedig szezonálisan. A beltéri, fedett részben megtalálható két termálvizes medence, melyeknek hőmérséklete 33-35 °C közötti, a Hidas terem (33-35 °C), a Csillagterem (32 °C), a Római terem (32 °C), az Öreg barlangi medence (29-30 °C) és a Fürdőcsarnok (29-30 °C).

A Fürdőcsarnokban a legutóbbi fejlesztéseknek köszönhetően kialakításra került egy jakuzzi, valamint dögönyözők és egy vízsugaras víz alatti hátmasszázs is. A fiatalabbak körében népszerű a sodrófolyosó, amin keresztül a víz folyamatos áramlásának köszönhetően körbe lehet úszni a barlangot, vagy csak élvezhetjük ahogyan az áramló víz masszírozza testünket. Ahogy haladunk a barlang belseje felé újabb dögönyözőket lehet felfedezni. Beljebb megtaláljuk a Római termet, amely a római kor fürdőinek hangulatát idézi fel és a Csillagtermet is megcsodálhatjuk, amelyről a csillagos égbolt jut eszünkbe, ha felnézünk. A terem akusztikája és sejtelmes fényei különleges hangulatot teremtenek a fürdőzők körében.

Itt, a Barlangfürdőben kapott helyet a Szaunapark is, amely 3db lávaköves finn szaunával, 3db infrasaunával, továbbá 1db gőzkabinnal várja a méregteleníteni és ellazulni vágyókat. A szaunázást követően a jéghideg vizű merülő medence adja a felfrissülést, vagy egy hagyományos zuhannyal van még lehetőségük a vendégeknek visszahűteni felhevült testüket. Hétvégenként úgynevezett szauna szeánszokon is részt lehet venni, melyeket képzett szauna mesterek vezetnek.

A rendszeres szaunázásoknak köszönhetően megszabadulhatunk a testünkben felhalmozódott méreganyagoktól is. Szaunázás közben és után a bőséges folyadékfogyasztást szeretném kihangsúlyozni, ezzel segítve szervezetünknek, hogy gyorsabban és hatékonyabban végbe menjenek a méregtelenítő folyamatok.

Érdeemes kipróbálni a fürdőben 2013-ban megjelenő, viszonylag új szolgáltatást, a Float Spa-t. A *float* szó jelentése: felszínen tart, lebeg. Ez a lebegés terápia stresszoldó hatással bír és egy wellness lehetőség is egyben. A terápia során a vendég egy külső ingerektől mentes lebegőkabinban pihen (mely minden hangot és fényt egyaránt kizár), egy magas koncentrációjú sós víz, 25%-os sóoldat felszínén. A magas só koncentrátságának

köszönhetően maradunk fenn a víz felszínén. A szolgáltatás célja csökkenteni a stresszt, enyhíteni a bennünk lévő feszültséget, ezen felül segíti a jótékony endorfinok felszabadulását az agyban. A lebegés során szervezetünk mentesül a gravitáció terhelése alól, ezzel könnyítve izmaink, ízületeink ellazulását. A szolgáltatás 50 perces és azonnal érezhető jótékony hatásai vannak, melyek napokig vagy akár hetekig is eltarthatnak. Enyhíti a stresszt, ellazítja az izmokat, pihenteti az agyunkat, de bőrünkre is kihat. Ajánlják a pattanásos bőr kezelésére, az allergiás tünetek enyhítésére, az ízületi panaszok tüneteinek enyhítésére, de a felfrissülni vágyók is bármikor igénybe vehetik ezt a szolgáltatást 5900Ft/fő-s áron.

7. ábra: Float Spa – Lebegő kabin

Forrás: <http://barlangfurdo.hu/float-spa-lebego-kabin>

A komplexum szolgáltatásait kibővítették a kinti parkos rész kiterjesztésével, mely lehetőséget ad arra, hogy igazi strandélményben legyen részünk. A majdnem 3,6 hektáros területen hat kinti, élményelemekben gazdag medence kedvez az ide látogatóknak. Meg kell említenem, hogy számomra hatalmas pozitívumnak számít, hogy a parkos rész úgy lett kialakítva, hogy akadálymentesítése révén a mozgáskorlátozottak is zavartalanul tudnak közlekedni a fürdő területén.

A gyermekek részére 3 kültéri medence nyújt lehetőséget a szórakozásra és a pancsolásra a különböző élményelemeivel – köztük a kimaradhatatlan csúszdákkal. Azok számára, akik egy kis nyugalomra vágnak, távolabb a gyermekektől, kiváló kikapcsolódás lehet a Tavi

fürdő élménymedencéje, de a Kagylómedence is elérhető a maga kis retró hangulatával. Az úszni vágyóknak sem kell elcsüggedniük, ugyanis úszómedencét is találunk a fürdőkomplexumban.

A fürdőkomplexum másik egységét alkotja az Aquaterápia, ahol egyedi, barátságos környezetben várják a gyógyulni vagy feltöltődni vágyókat. Itt a tradicionális népi gyógyászatot a modern technológiákkal ötvözve gyógyítják és enyhítik a mozgásszervi panaszokat – a szolgáltatásokat igénybe vehetjük orvosi javaslatra vagy egyéni igény szerint is akár. Az OEP által támogatott gyógykezelések mellett az egészségmegőrzésnek számos eszköze is a vendégek rendelkezésére áll.

OEP támogatással igénybe vehető kezelések (orvosi rendelvényre):

- Szénsavas kádfürdő
- Súlyfürdő
- Iszappakolás
- Orvosi gyögmasszázs
- Víz alatti vízszugármasszázs (tangentor)
- Víz alatti csoportos gyógytorna
- 18 év alattiak csoportos gyógyúszása

Azon vendégek, akik beutaló nélkül érkeznek szintén sok szolgáltatás között válogathatnak igényeiknek megfelelően.

Részt vehetnek akár *csoportos órákon*: ilyen csoportos óra például a Testébresztő, mely órátípus keretei között átmozgatjuk teljes testünket az erő-, állóképességet fejlesztő gyakorlatokkal; vagy az Aquafitness, ami lényegében a sekély vízben való tornázást jelenti, de kifejezetten gerinctorna foglalkozás is van, aminek keretein belül a gerincet tartó izmokat erősítjük. Az órák 50 percesek, az órákon való részvételhez előzetes bejelentkezés szükséges. A belépő egységesen 900Ft/fő/alkalmi áron vásárolható meg.

Kedveltek a *frissítő- és nyirokmasszázsok* is egyaránt, melyeknek célja a feszültségoldás, az izomgörcsök feloldása, illetve a sejtek anyagcseréjének felgyorsítása, a nyiroködéma csökkentése, valamint a salakanyagok kiürítése a szervezetből. Az árak változók, 2200Ft-tól egészen 12000Ft-ig terjednek a masszázs időtartamától, milyenségétől függően.

Méregtelenítések, allergiakezelések, stresszoldó és fájdalomcsillapító kezelések is elérhetőek a kínálatban. A stresszoldás és fájdalomcsillapítás jegyében Kinezio Tape szalag felhelyezését is lehet kérni. A rugalmas szalagok felhelyezésével a szervezet a saját öngyógyító mechanizmusát használja fel a mozgásszervi problémák kezelésénél, a sport és egyéb sérülések utáni rehabilitációban, reumatológiai, traumatológiai kórképeknél, vagy nyirokkeringési problémáknál.

Megjelenik a *Halpedikűr* is, mint szépségápolási szolgáltatás, amiben a doktor halak közreműködésével fél óra alatt bababőr puhaságú lábakat varázsolnak nekünk. A medencében úszkáló halak kezelésbe veszik a lábakat, eltávolítják a bőrkeményedéseket, felfrissítik a vérkeringést.

Az egyedül vagy párosan érkező vendégek számára az Aquaterápia különböző *wellness csomagokat* is felkínál. Számos variáció közül lehet válogatni, a tejes-mézes fürdőtől egészen a boros masszázsig. Különböző páros masszázssok is igénybe vehetőek például az Édes kettes csomagon belül. A wellness csomagok ára 6000Ft, ami személyenként értendő.

Külön szeretném megemlíteni, hogy az Aquaterápia részlegen előzetes egyeztetés és jelentkezés esetén *Születésnapi bulit* is lehet tartani a gyermekek nagy örömére. Ha egy igazán különleges születésnapi meglepetést szeretnénk gyermekünknek, akkor itt van rá lehetőség, ugyanis a saját igényeinket figyelembe véve valósítják meg azt. Amit itt pozitívként kiemelnék az az, hogy szakszerű felügyeletet is biztosítanak a rendezvény ideje alatt, így a jelen lévő felnőttek is élvezhetik a partit.¹⁰

A szolgáltatások színes skáláját végig nézve, úgy gondolom, hogy megtaláljuk az érdeklődési körünkkel megegyező aktív vagy passzív pihenési és gyógyulási lehetőséget a Miskolctapolcai Barlangfürdőben.

5.1.2. Miskolctapolcai Strandfürdő

A wellness részlegen az Élmény medence a pezsdítő jakuzzival és a Masszázs medence az alján lévő simára csiszolt kövekkel – ahogy végig lépkedünk rajta – különleges élményt tud nyújtani a kikapcsolódni vágyó vendégeknek.

¹⁰ <http://barlangfurdo.hu/>

A Miskolctapolcai Strandfürdő szolgáltatásai között megjelennek a frissítő-, stresszoldó-, és speciális masszázssok is, valamint a szaunavilág, melyek mind az egészségturisztikai, azon belül is a wellness szolgáltatásokat képviselik a fürdőben.

Speciális masszázssok:

- Sport masszázs: Egy speciális olajjal a feszülő, letapadt izmokat átmasszírozzák, ami által az izmok rugalmasabbak lesznek és terhelhetőbbé válnak. Ez a masszírozási technika segít megelőzni a sportsérüléseket, vagy ha a sérülés már bekövetkezett, felgyorsítja a felépülést. Emellett javítja az izmok kondícióját.
- Cellulit masszázs: A narancsbőr enyhítésére szolgáló masszázssforma, mely feszesebbé teszi a bőrt, fokozza a szövetek oxigén ellátását és frissességét.
- Bambusz masszázs: Kellemes hőfokra felmelegített bambusz és rattan elemekkel végzett erőteljes hatású masszázs stimulálja a testben a vér- és nyirokkeringést, lazítja az energetikai blokkokat.
- Lávaköves masszázs: A szervezetben lévő blokkok feloldását, a test ellazítását felmelegített vulkanikus kövek segítségével végzik, melyeket a fő csakrapontokra helyeznek. A kövek átadják hőhatásukat és magas ásványianyag tartalmukat, ezáltal feltöltik a test energiakészletét.
- Herbál masszázs: Gyógynövényes masszázs, mely által a gyógynövények a bőrön keresztül fejtik ki jótékony hatásukat. A test a masszázs közben ellazul, feltöltődik.

Szaunavilág:

A feltöltődni vágyókat sókabinnal, gőzkabinnal, jégkabinnal várják, de ezek mellett ott van még az Infra szauna, vagy a Herbárium szauna. A különböző illóolajok, mint például az ilang-ilang, a citromfű, a fahéj, a levendula vagy az édes narancs a Távol-Kelet világába varázsolnak el bennünket. Szaunázás után páratlan élményt tud nyújtani a szaunakúpok tetején elhelyezkedő jéghideg nyitott csobbanó medencék és pihenőteraszok világa, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a Bükk hegyvonulatára.

8. ábra: Csobbanó medencék és pihenőteraszok a Miskolc-tapolcai Strandfürdőben

Forrás: <http://miskolctapolcastrand.hu/szaunavilag>

A Fitnesz részlegen az *InBody 770*-ről érdemes szót ejteni. Ez egy olyan modern technológia, amit a testösszetétel eltolódására és a testben a vízelosztás változásának kimutatására fejlesztettek ki. Több frekvenciával dolgozik, annak érdekében, hogy áthatolhasson a sejtmembránon és pontosan elemezze a sejten belüli és kívüli folyadékháztartást. Ezáltal pontosan megméri a teljes testvizet és annak eloszlását, a testzsírszázalékot és a fejlődéseket is az elvégzett edzések során. Ezzel tehát nyomon tudjuk követni a változásokat, amiket az edzés és a megfelelő táplálkozás során értünk el.

5.1.3. Selyemréti Strandfürdő

A Selyemréti Strandfürdő egészségturisztikai szolgáltatásai között itt is megjelenik a *szauna*. A fürdőben egy 15 fős lávaköves finn szauna várja az ellazulni, felfrissülni és méregteleníteni vágyó vendégeket, akiknek szaunázást követően többféle lehetőségük akad lehűteni a felhevült testüket. Ilyen lehetőség például a 16-18 °C-os merülő dézs, a dézsazuhany vagy a hagyományos zuhany.

A 18 év alattiak számára adott a lehetőség a *gyógyúszásra* is, melyhez ortopédiai beutaló szükséges. A gyermekek részére a szolgáltatás térítésmentes. Szeptember 1-től június 30-ig vehető igénybe ez a szolgáltatás.

A strandfürdőben az *Aquafitness* is jelen van, mint egészségturisztikai szolgáltatás. Jótékony hatásai közé tartozik az, hogy kíméli az ízületeket, erősíti a légzőizmokat, javítja a vérkeringést és a sejtanyagcserét, segíti a relaxációt, csökkenti a csontritkulás kialakulását, elősegíti a narancsbőr megszüntetését.

5.2. Klimatikus gyógyhely

A gyógyhely megnevezést egy terület megjelölésére akkor használhatják, ha azt az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatala gyógyhellyé nyilvánítja.

A gyógyhely olyan különleges területet jelent, ahol legalább egyféle elismert természetes gyógytényező található, ami lehet természetes gyógyvíz, természetes gyógyiszap, ásványvíz, gyógyklíma, gyógybarlang, vagy egyéb gyógytényező, amely valamilyen gyógyhatásra utal.

Magyarországon eddig két gyógytényezőhöz kapcsolódóan adtak ki gyógyhelyi címet, az egyik a gyógyvízen, a másik a klimatikus jellemzőkön alapult.

5.2.1. Lillafüred – István-barlang

Az országban elsőként Miskolc-Lillafüredet nyilvánították gyógyhellyé 1935-ben, mely a klimatikus gyógyhelyi címmel rendelkezik.

Lillafüred a Bükk-hegység keleti részén a Hámori-tó mentén fekszik, a Szinva- és a Garadna-patak mentén. A településrész Miskolc egyik legmagasabban – 300 méter tengerszint feletti magasságban – fekvő része. Szélvédett hely, tiszta és pormentes levegővel. Klímáját szellemi kimerültség esetén ajánlják, de emellett sportolásra és rekreációra is egyaránt alkalmas. A kedvező klíma elsősorban túrázás, természetjárás során élvezhető ki leginkább.¹¹

¹¹ https://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/bioklimatologia/gyogyhelyek/

Magyarországon jelenleg 5 minősített gyógybarlang található, a több mint 1500 nyilvántartott barlangból. A gyógybarlangoknak bizonyított gyógyhatásuk és jótékony mikroklímájuk van. A barlangokban a viszonylag állandó hőmérséklet a jellemző, melyhez magas páratartalom, valamint por- és pollen mentesség társul. A levegőben lévő oldott ásványi anyagok szintén elősegíthetik a gyógyulást. Egyes helyeken a bent tartózkodást terápiákkal (pl. légzésterápia, relaxáció, meditáció) kombinálják.

Hazánkban a múlt század közepére nyúlik vissza a barlangterápia. Lillafüreden a Szent István-barlang „Fekete terme” kapott ilyen minősítést 1992-ben. A barlang a Palotaszálló közelében található, 350 méter hosszú és 55 méter a legnagyobb mélysége. Fekete termének mikroklímája igen jótékony hatással bír a krónikus légzőszervi betegségben szenvedőkre. A barlangterápiára alkalmas kúratertmet a Fekete teremben alakították ki. Ez a turisták elől elzárt terem. A terem hőmérséklete 10 °C körül van, a relatív páratartalom meghaladja a 80%-ot is. A terem természetes légcseréjét a terem fölött lévő óriási kürtő biztosítja. A kezeléseket kizárólag háziorvos vagy szakorvos által felírt beutalókkal lehet igénybe venni.¹²

9. ábra: István-Barlang Lillafüreden

Forrás: <http://regi.bnpi.hu/oldal/szent-istvan-8211-barlang-lillafured-502.html>

¹² <http://www.gyogyhelyek.hu/gyogybarlangok.html>

5.3. Klinikák

5.3.1. Erzsébet Fürdő Gyógyászati és Szűrőcentrum

1894-ben Adler Károly városi főmérnök tervei alapján épült fel Miskolc „gőzkádas fürdő és uszoda” épületegyüttese. Akkoriban közfürdőként funkcionált az épület. 1994-ben állapotának folyamatos romlása miatt bezárták.

Jelenleg gyógyászati magánrendelők működnek az épületben.

A gyógyturizmus egyik formája a klinikai, azaz sebészeti gyógyturizmus, amely a gyógykezelések mellett sebészeti beavatkozásokat is jelenthet. Ilyen sebészeti beavatkozásokat végeznek az Erzsébet Fürdőben is, például a bőrhibák lézeres eltávolítása, értágulatok megszüntetése az arcon lézeres kezeléssel, bőrfiatalítás/ránctalanítás, de plasztikai sebészetet és számos más ilyen beavatkozást is tartalmaz a kínálat.

2010-ben nyitottak meg, majd 2013. őszén nyitották meg az Esztétikai részlegüket, ahol női-férfi kozmetika, bőrgyógyászat, plasztikai sebészet, valamint különböző orvosi-, gyógy- és terápiás masszázsokkal várják vendégeiket. 2015 februárjától napjainkig már orvosi-esztétikai lézeres beavatkozásokat is kínálnak.

Jelenleg egyedülállónak számítanak Magyarországon a szolgáltatásaik összetettsége, a műszerezettség és a minőség tekintetében.

6. Fejlesztések, javaslatok

Fejlesztések

Miskolcon a 2014-2020-as ciklusban az alábbi turisztikai attrakciófejlesztések várhatóak:

- A Diósgyőri Vár továbbfejlesztése
- Miskolctapolca rehabilitáció, strandfejlesztés 2. üteme
- Avas rehabilitáció, a pincesorok turisztikai attrakciójává való fejlesztése, az Avastető turisztikai attrakciófejlesztése
- Lillafüred, mint klimatikus gyógyhely fejlesztése
- Herman Ottó Múzeum bővítése
- Vadaspark fejlesztése
- Miskolcon a kerékpárutak fejlesztése és
- a tematikus útvonalak fejlesztése¹³

Amit az egészségturizmus és a dolgozatom témájának szempontjából fontosnak tartok az a Miskolctapolcai strand fejlesztése, amit az alábbiakban részletesebben bemutatok.

Ez éven kezdődött el a Miskolctapolcai strand továbbfejlesztése, mely Magyarország egyik legnagyobb wellness beruházása lesz. A kormány úgy döntött, hogy Miskolcon épül meg az ország egyik legnagyobb wellness központja. A beruházás a strand fejlesztésének második ütemeként fog megvalósulni 2019-2020 során. Miskolctapolca ezzel bekerül majd a nemzetközi fürdővilág elitjei közé és egyedülálló kínálatként lesz jelen a hazai turizmusban.

A nemzetközi tervező konzorcium munkájaként fog megvalósulni a legmodernebb Nyugat-európai trendeket követő, a legmagasabb igényeket is kielégítő, a legkorszerűbb fürdőtechnikákat és szolgáltatásokat felvonultató, egész évben nyitva tartó családi élményfürdő.

A tervek szerint a fürdőkomplexumban 8 beltéri és 2 kültéri medence épül. Az új létesítmény egységet alkot majd a strandfürdő 1. ütemével, melyet 2015-ben adtak át. A

¹³ <https://www.hellomiskolc.hu/media/gallery/2/files/desztinaciofejlesztési-strategia-vegleges.pdf>

különböző életkori igényeknek megfelelő szolgáltatások épületenként lesznek rendezve, így a fiataloktól egészen az idősekig mindenki megtalálja a neki megfelelőt. Így a pancsoló gyermekek nem fogják zavarni a pihenni, gyógyulni vágyókat, akik nyugodt környezetet igényelnek.

Miskolctapolca így lesz az önfeledt szórakozás és a nyugodt pihenés, gyógyulás exkluzív központja, ahol egészen a wellness-től a vizes játszótéren, a konditermen, úszómedencén át a csúszdaparkig minden megtalálható lesz. Akik a klasszikus strand élményre vágnak, azoknak is kedvez majd a fejlesztés, ugyanis hatalmas zöld területeket is ki fognak alakítani a fürdő területén.

A fürdő a tervezett szolgáltatásaival négy évszakossá válik majd, így egész évben jelentős lesz a vendégforgalom, ami számokban körülbelül 280 ezer új látogatót jelent majd Miskolcnak és ennek a városrésznek.

Az új fürdő 5, ellipszis alakú egységből fog állni, mely egységek funkciói eltérők lesznek, de egymással összeköttetésben állnak majd. Az 5 egység a következőkből fog állni:

- Az *1-es ellipszis* földszinti bejárata az Aradi sétányról nyílik majd. Pincészetjén a személyzeti öltöző, gépészet műhely és egyéb szociális helységek kapnak helyet. Az emeleti részén irodák kerülnek kialakításra.
- A *2-es ellipszis* földszintjén egy 500 adagos konyhát terveztek létrehozni, egy látványkonyhával, melynek pincészetjén öltöző lesz.
- A *3-as ellipszist* tervezik a fő fürdőcsarnoknak, pincészetjén kerül majd elhelyezésre az összes uszodatechnikához szükséges berendezés, elektromos, valamint gépész helyiség. A beltéri részben pezsgőmedence, élménymedence, sakkmedence wellnessmedence kerül kialakításra és lesz egy kültéri medencéje is.
- A *4-es ellipszis* a fiataloknak fog kedvezni 3 csúszdás medencéjével és élménymedencéjével.
- Az *5-ös ellipszis* a legkisebbeknek fog felhőtlen örömet okozni, az ő igényeiket 2 kültéri gyermekmedencével és vizes játszótérrel elégíti majd ki.

10. ábra: Miskolctapolcai Strandfürdő látványterve

Forrás: <https://arhiv.minap.hu/cikkek/magyarorszagon-egyedulallo-furdo-epul-miskolctapolcan-latvanytervekkel>

Ezeket az egységeket összekötő részekben kávézók, vizes blokkok kapnak helyet. Az épületen belüli közlekedést lépcsőkkel és liftekkel fogják megoldani.

A vizet a Barlangfürdő vágataiban található termálforrás fogja biztosítani.

A miskolctapolcai fürdő 2 év múlva nyerheti el végleges új formáját.

A Barlangfürdő melletti sétányokkal tarkított őspark is meg fog újulni a csónakázótóval együtt. Emellett a Miskolctapolcára vezető utak is korszerűsítésre kerülnek az önkormányzat által, valamint kerékpárút is épül a kerékpározás szerelmeseinek kedvére.

Javaslatok

A *Barlangfürdő* magas minőségű és széleskörű szolgáltatásokat kínál az ide látogató vendégeknek. A fürdő alap szolgáltatástermékeit adják a medencék és maga a fürdőzés. Úgy gondolom egy jól kialakított fürdőről van szó, melynek egyediségéhez még többet hozzáad az, hogy különleges, barlangos környezetben lett kiépítve. A Barlangfürdőről szóló fejezet készítése közben kialakult egy képem a fürdőről és hiányosságokat véltem felfedezni. Az egyik dolog, amit hiányoltam a fürdőben, az egy csúszdapark. Mivel a fürdő

környezeti adottságai nagyon jók, megteremtenék a lehetőséget arra, hogy a hegyoldalba egy csúszdaparkot alakítsanak ki a fiatalok számára. Ugyanis ők az a korosztály, akik számára kevés a szórakozási lehetőség a fürdőben. A csúszdapark kialakításával méltó versenytársává válna például a hajdúszoboszlói Aquaparknak vagy éppen a Zsóry Fürdőnek Mezőkövesden. A családoso-knak, a fiatalo-knak nem kéne a megyéből elmenniük, itt lenne ugyanis a kiváló lehetőség a szórakozásra.

Mint azt ahogyan a dolgozatban kifejtettem, a Barlangfürdő Aquaterápia részlegén, de például a Miskolctapolcai Strandfürdő wellness részlegén is megjelennek kiegészítő szolgáltatásként a masszázsok. Ezen szolgáltatások mennyiségével nincs probléma, számos masszázs közül válogathatunk az igényeinknek megfelelően, viszont azt gondolom, hogy a piacon újabb és újabb technikák, eljárások jelennek meg, melyeket, ha elsőként alkalmaz a fürdő, előnyre is szert tehet a konkurensse-kkel szemben. Erre kiváló példa a Float Spa kabin megjelenése, mely a térségben például egyedülállóként van jelen a különböző szolgáltatások között.

Véleményem szerint össze lehetne állítani például csomagajánlatokat, melyeket leginkább online és utazási irodákon keresztül lehetne értékesíteni. Ehhez partneri viszony kialakítására lenne szükség utazási irodákkal és szállodákkal. Az ide érkező vendég helyzetét nagyban meg lehetne könnyíteni azáltal, hogy nem neki kellene törődni külön a szállásfoglalással, a belépők megvásárlásával stb., hanem egy időben megvásárolna mindent egy csomagban, amire szüksége van egy kellemes hétvége eltöltésére a városban.

Nagyon népszerűek lettek az utóbbi időben a kuponos weboldalak, ahol kedvezményesen lehet vásárolni szállásokat vagy különböző szolgáltatásokat. Egy ilyen céggel leszerződve egy valamivel kedvezőbb áron tovább lehetne népszerűsíteni a Barlangfürdőt, akár a szezonon kívüli időszakban is.

Érdemes lenne az online marketingre is nagy hangsúlyt fektetni, a közösségi média ugyanis nagy hatással van az emberekre. Facebookon például hirdetéseket lehet létrehozni annak érdekében, hogy minél több emberhez eljusson a megosztani kívánt hír vagy esemény. Nyereményjátékokkal tovább lehetne népszerűsíteni a Barlangfürdőt, a nyereményjátékhoz kötött megosztásoknak köszönhetően is még több emberhez eljutna az információ. A nyeremény lehetne például egy páros belépő két fő részére a Barlangfürdőbe vagy egy éjszakai fürdőzés alkalmával szintén egy páros belépő. A masszázs szolgáltatásokat is lehetne egy-egy ilyen nyereményjáték alkalmával népszerűsíteni.

7. Összefoglalás

Szakdolgozatom témája Miskolc egészségturizmusának komplett bemutatása volt. Ezt szerettem volna a Barlangfürdőn keresztül is ismertetni. Célom az volt, hogy egy átfogó képet adjak az egészségturizmusról, részletesebben bemutassam szegmenseit, majd a hazai egészségturizmust, annak keresletét és kínálatát is ismertessem.

Fontosnak tartottam, hogy a dolgozatom bevezetése után a második fejezetben az egészségturizmus elméleti hátterét mutassam be. A harmadik fejezetben a hazai egészségturizmusról írtam. Röviden olvashattunk egy áttekintést Magyarország egészségturizmusáról, majd rátértem a gyógyvizeinkre. Vizsgáltam azok keletkezését, összetételét és hatásait is, majd a különböző gyógykezelésekről írtam rövid ismertetőt, hogy a TB által milyen kezeléseket tudunk igénybe venni problémáinkra, illetve az ivókúrákról is írtam. Ismertettem gyógyvizeinket és azt, hogy milyen panaszok megléte esetén javallott azok fogyasztása. Vizsgáltam Magyarország egészségturizmusának keresletét és kínálatát is.

A negyedik fejezetben áttértem kedves kis városunkra, Miskolcra. Röviden jellemeztem a turizmusát, ezután pedig igyekeztem számokban is bemutatni a települést.

Az ötödik fejezet volt a legkedvesebb számomra. Itt gyakorlatiasan mutathattam be Miskolc egészségturizmusát. A hangsúly itt a miskolctapolcai Barlangfürdő volt, de emellett a Miskolctapolcai Strandfürdő és a Selyemréti Strandfürdő wellness szolgáltatásait is bemutattam. Lillafüredről is szó esett, mint klimatikus gyógyhely. Az Erzsébet Fürdőről is írtam egy rövid ismertetőt. A létesítményben különféle kezeléseket, sebészeti beavatkozásokat is végeznek, melyek a klinikai (sebészeti) gyógyturizmusba jelennek meg. Magyarországon jelenleg egyedülállóként vannak jelen a szolgáltatásuk minősége, összetettsége révén.

A hatodik fejezetben a Miskolcon futó fejlesztéseket vázoltam fel, részletesebben a Miskolctapolcai Strandfürdő fejlesztésének 2. üteméről írtam. Záródolgozatomat saját véleményem és javaslataim kifejtésével zártam le.

Miskolcot egy gyönyörű, pezsgő kis városként ismertem, egyetemista éveimet szerettem itt tölteni, sok emlékem is fűződik a városhoz, így összeségében örülök, hogy Miskolcról írhattam.

Irodalomjegyzék

1. Michalkó Gábor – Rátz Tamara (2011) – Egészségturizmus és életminőség Magyarországon - Fejezetek az egészség, az utazás és a jól(l)ét magyarországi összefüggéseiről. MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest
2. Dr. Győri Ferenc et al. – Wellness, sport- és egészségturizmus, 2013
3. Hegedűs Veronika (2006) – Az egészségturizmus fogalmi rendszerének és keresletének változásai Magyarországon, 355-373. o.
4. Melanie Smith – Puczkó László (2010) – Egészségturizmus: gyógyászat, wellness, holisztika. Akadémia Kiadó, Budapest
5. Cseke László (1982) – Észak-Magyarország gyógyfürdői és fürdői. Panoráma Kiadó, Budapest
6. Vági József (2005) – Gyógyfürdők. Kossuth Kiadó, Budapest
7. Bede Béla (2014) – Gyógyfürdők és gyógyszállók Magyarországon. Corvina Kiadó, Budapest

Internetes források

http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/wellness/az_egszsgturizmus_fogalma_alrendszerei.html (Letöltés dátuma: 2019. 02. 15.)

https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2011-0038_18_visi_hu/ch01s12.html (Letöltés dátuma: 2019. 02. 15.)

https://mtu.gov.hu/documents/prod/wellness_turizmus_final_20140204.pdf (Letöltés dátuma: 2019. 02. 15.)

http://turizmusonline.hu/cikk/a_wellness_turizmus_napjainkban___kutatasi_jelentes___első_resz (Letöltés dátuma: 2019. 02. 15.)

<https://www.utisugo.hu/wellness/életmod/a-nagy-ígeret:-medical-wellness-286730.html> (Letöltés dátuma: 2019. 02. 15.)

<https://www.termalfurdo.hu/wellness/thalassoterapia-a-modszer-ami-a-tenger-gyógyító-erejét-használja-6317> (Letöltés dátuma: 2019. 02. 15.)

<http://keptar.oszk.hu/html/kepoldal/index.phtml?id=1795> (Letöltés dátuma: 2019. 02. 15.)

http://www.agr.unideb.hu/ebook/vizminoseg/felszn_alatti_vizek.html (Letöltés dátuma: 2019. 02. 16.)

<http://www.vizinform.hu/oldal.php?page=25> (Letöltés dátuma: 2019. 02. 16.)

<https://people.inf.elte.hu/szptabi/> (Letöltés dátuma: 2019. 02. 16.)

<https://www.origo.hu/egeszseg/20130717-gyogyfurdo-gyogyviz-asvanyi-anyagok-ivokura.html> (Letöltés dátuma: 2019. 02. 24.)

<https://www.furdoszovetseg.hu/furdokurak-tb-tamogatassal/> (Letöltés dátuma: 2019. 03. 10.)

<https://www.termalfurdo.hu/hotelvilag/tb-tamogatas-hogyan-veheto-igenybe-a-furdokban-es-a-gyogyszallokban-876> (Letöltés dátuma: 2019. 03. 10.)

http://www.neak.gov.hu/felso_menu/rolunk/kozerdeku_adatok/tevekenysegre_mukodesre_vonatkozo_adatok/kozszoigaltatasok/gyogyszati_ellatas/gyogyfurdo (Letöltés dátuma: 2019. 03. 26.)

https://orientpress.hu/cikk/2016-09-29_miskolc-turisztikai-szemponthol-keresett-varos

(Letöltés dátuma: 2019. 04. 10.)

<https://www.ksh.hu/> (Letöltés dátuma: 04. 10.)

<https://arhiv.minap.hu/cikkek/miskolc-top-10-ben-egyre-tobben-fedezik-fel-varos-egyedulallo-adottsagait>

(Letöltés dátuma: 2019. 04. 10.)

<http://barlangfurdo.hu/> (Letöltés dátuma: 2019. 04. 20.)

<https://termalonline.hu/termal-hirek/elkepeszto-legifotok-miskolctapolcai-furdorol>

(Letöltés dátuma: 2019. 04. 20.)

<http://barlangfurdo.hu/float-spa-lebego-kabin> (Letöltés dátuma: 2019. 04. 20.)

<http://miskolctapolcastrand.hu/> (Letöltés dátuma: 2019. 04. 22.)

<http://miskolctapolcastrand.hu/szaunavilag> (Letöltés dátuma: 2019. 04. 22.)

<http://selyemretifurdo.hu/> (Letöltés dátuma: 2019. 04. 24.)

https://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/bioklimatologia/gyogyhelyek/

(Letöltés dátuma: 2019. 04. 24.)

<http://regi.bnpi.hu/oldal/szent-istvan-8211-barlang-lillafured-502.html> (Letöltés dátuma:

2019. 04. 24.)

<http://www.gyogyhelyek.hu/gyogybarlangok.html> (2019. 04. 24.)

<https://www.erzsebetfurdo.hu/> (Letöltés dátuma: 2019. 04. 24.)

<https://www.hellomiskolc.hu/media/gallery/2/files/desztinaciofejlesztési-strategia-vegleges.pdf>

(Letöltés dátuma: 2019. 04. 26.)

<http://www.miskolc.hu/aktualis/magyarorszagon-egyedulallo-furdo-epul-miskolctapolcan>

(Letöltés dátuma: 2019. 04. 26.)

<https://arhiv.minap.hu/cikkek/magyarorszagon-egyedulallo-furdo-epul-miskolctapolcan-latvanytervekkel>

Letöltés dátuma: 2019. 04. 26.)